

Järjestyssääntökeskustelu asumisen riitatilanteissa

4.3.2020, Y-Säätiö
Pasi Ojala

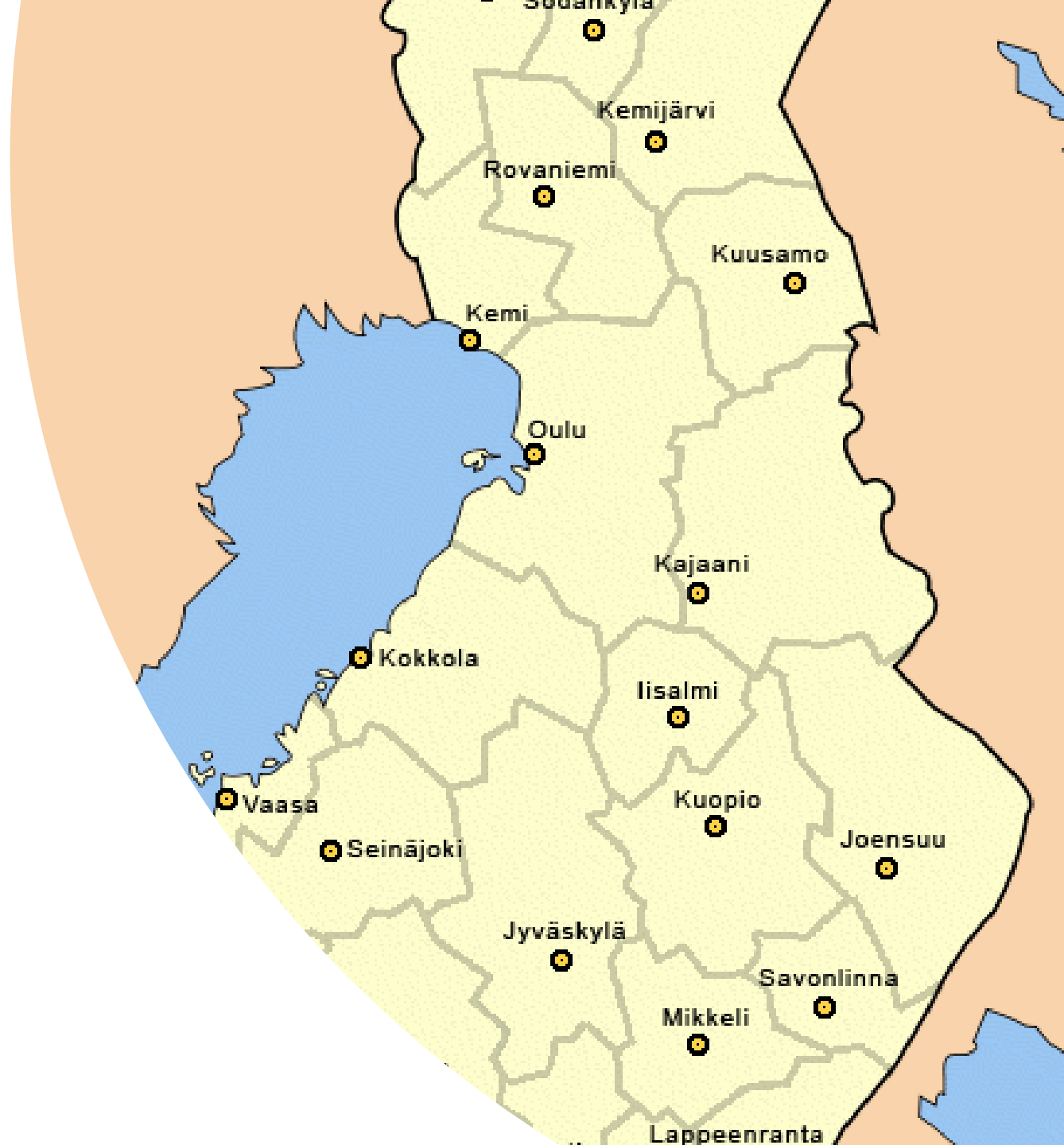

**NAAPURUUSOVITTELUN
KESKUS**

COMMUNITY MEDIATION
CENTRE

Naapurussovittelun keskus

- STEA avustaa 223 000 € / v.
- Sovittelutyön johtaja + 3 sovittelijaa
- Suomen Sovittelufoorumi ry (alkaen 3/2019)
- Yhteistyötahoja: kunnalliset ja valtakunnalliset kiinteistöyhtiöt, pienet paikalliset toimijat. Lisäksi Kiinteistö - ja Isännöitsijäliitto, Vuokranantajat ry jne.
- Valtakunnallisuus

Häiriöitä, ongelmia ja erimielisyyksiä on aina siellä, missä on ihmisiä!

...olennaista on, kuinka niitä käsitellään

1/3 jutuistamme on sellaisia, joihin isännöitsijä ei voi puuttua, koska häiriö tapahtuu ”normaalin rajoissa”

1/3 jutuistamme on sellaisia, joihin isännöitsijä ei ole voinut vaikuttaa huomautus/varoitustenmenettelyllä. (esim. osapuolet tekevät jatkuvasti toisistaan ilmoituksia tai toinen ei tajua, mitä muutoksia häneltä odotetaan...)

1/3 on muunlaisia uhkatilanteita, osapuolet eivät tiedossa, yhteisöriidat jne.

Miten ongelmiin/häiriöihin tulisi sitten suhtautua...?

Conflicts as property

Nils Christie (1977)

“Highly industrialised societies do not have too much internal conflict, they have too little. We have to organise social systems so that conflicts are both nurtured and made visible and also see to it that professionals do not monopolise the handling of them.”

Meillä ei ole liikaa konflikteja vaan liian vähän. Konflikteja tulee vaalia ja tehdä ne näkyviksi. Asiantuntijat eivät saa monopolisoida konfliktien käsittelyn (omistajuus osapuolilla)

Meidän konteksti tai tulokulma

- Restoratiivinen oikeus, joka on sovittelun taustaideologia.
- Tärkeintä on korjata osapuolten välinen suhde, käsitellä tunteet ja tarpeet, hyvittää loukkauksen aiheuttama haitta sille henkilölle jota on loukattu.
- Eri instanssien strategiat puuttua muulla tavalla (sanktio, tekninen) ovat toissijaisia sovittelun aikana, hyvitys tapahtuu kohtaamisessa.
- Oletettu lakien tai sääntöjen vastainen käyttäytyminen käsitellään niin ikään loukkauksena toista osapuolta (ei lakeja tai sääntöjä) kohtaan.
- Tulevaisuusorientaatio. Ei tarvitse selvittää absoluuttista totuutta, vaan ”riittävä yhteinen totuus”, jotta päästään eteenpäin.

Miten tilannetta kuvailtiin...?

- Kuvattiinko tilanne teknisenä / yksipuolisena ongelmana vai erimielisyytenä?
- Minkälaista sanastoa itse käytitte?
- Mitä olisitte voineet sanoa/kysyä?

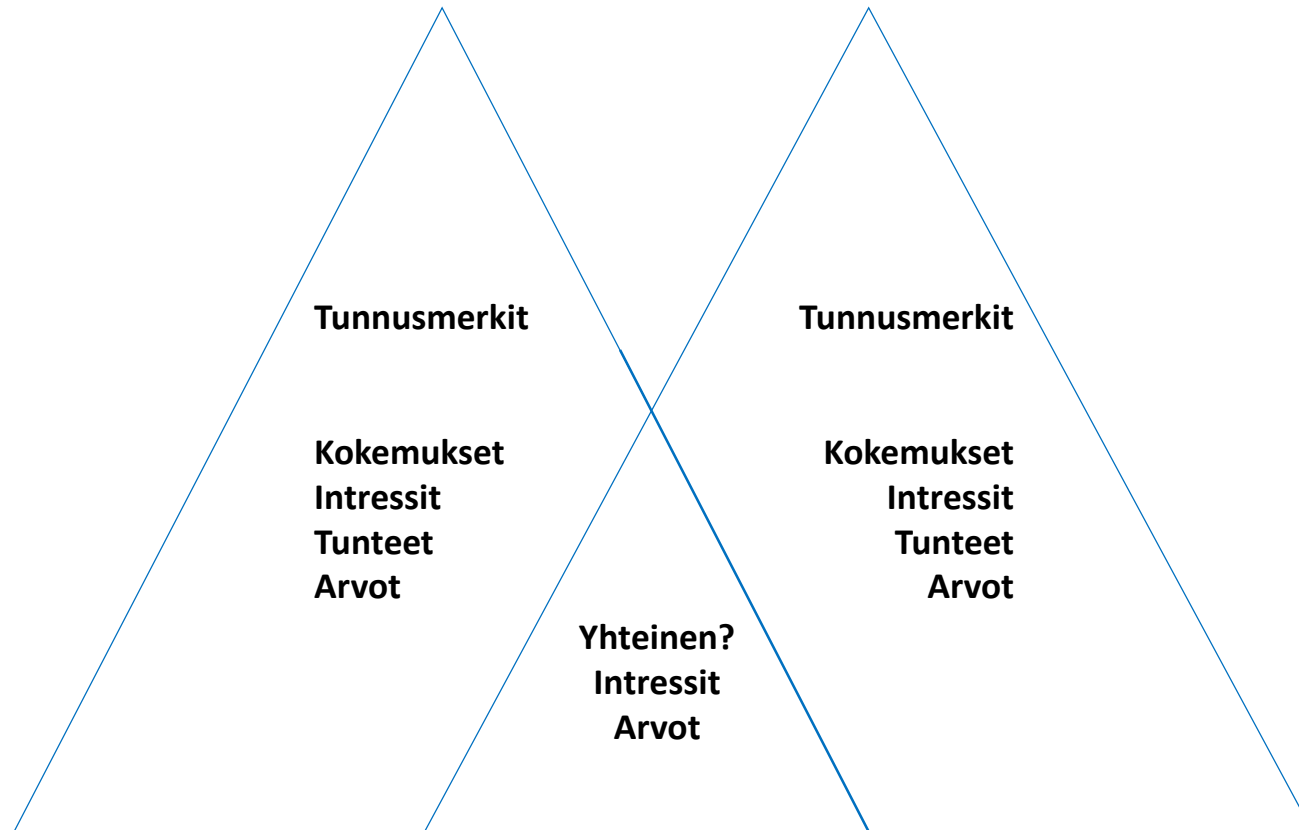
Häiriö, ongelma?

Järjestyssäännöt /lakipykälät
Ilmiannot ja ilmoitukset
Valitukset
Selvitykset
Selvittäminen / todisteet
Ohjeet ja suositukset
Strategiat/suunnitelmat
Varoitukset
Häädöt
Kuulustelut
Syyteharkinnat
Käräjäoinnit

Erimielisyys? Ristiriita? Konflikti?

Kohtaaminen
Keskustelu ja keskusteluyhteys
Kuuntelu
Tiedon lisääntyminen
Ymmärtäminen
Sopiminen
Yhteiset päätökset
Vastuunotto
Tilanteen omistaminen
Tilanteen hyväksyminen
Asumisrauha

Konfliktit eivät piile eroissa, vaan suhteissa...

tilanteet
tapahtuvat
ihmisten
välisissä
suhteissa
-> mikä on
pienin
yhteinen
nimittäjä?

Rakentavaa sanoitusta

- Avoimet kysymykset, neutraalit ilmaisut – ei kantaa ottavia / arvolatautuneita
 - Mitä on tapahtunut?
 - Miten tilanne vaikuttaa elämääsi?
 - Keneen muihin se on vaikuttanut ja millä tavalla?
 - Mitä ajattelet siitä?
 - Miltä se tuntuu?
 - Mikä on sinulle tärkeää?
 - Mitä tarvitset/toivot?
 - Mitä voisit itse tehdä toisin?

Jotain muuta kuin rakentavaa sanoitusta

- Suljetut, johdattelevat kysymykset
- Toteamukset, oletukset, omat mielipiteet / arvot
 - Miksi teit sen?
 - Kai sinä ymmärrät, että...
 - Mielestäni asiassa pitää....
 - Ymmärrän mitä tarkoitat
 - Tässä olisi pitänyt toimia näin...
 - Oletko ajatellut, että tämä ei ollut hyvä tapa toimia?
 - Ymmärrätkö mitä tämä todella merkitsee hänelle?
 - Kyllä tuo naapurin käytös on vakavaa...
 - Nyt tämä on varmaan saatu sovittua...
 - Eikö ole hyvä ehdotus...

Hämmennys, ongelma, ristiriita,
valitus, ahdistus, häiriö...

Asian vastaanotto,
tilanteen kartoitus
rakentavin sanoituksin
puhelimitse

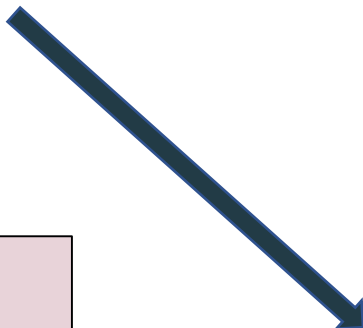

Naapuruussovittelun
keskus

Asian ratkaisu heti
omasta roolista käsin,
tekniset, huomautukset
yms.

Isännöitsijä- tai
kiinteistöyhtiön oma
sovittelutiimi

Yhteisösovittelu

Sovittelu

Kiitos

Pasi Ojala

Puh 045 1103 483

pasi.ojala@naapuruussovittelu.fi

www.naapuruussovittelu.fi